

Polskie odkrycie najstarszych śladów praludzi

4 września 2017

Najstarsze znane ślady przodków człowieka zachowały się na Krecie i mają 5,7 mln lat. Ich odkrycie przez polskiego badacza komplikuje znaną dotąd historię ludzkiej migracji. O odkryciu – i jego ważnych dla paleontologii konsekwencjach – informuje najnowsze „Proceedings of the Geologists' Association”.

Tradycyjnie za kolebkę ludzkości uznaje się Afrykę. W świetle najnowszych badań polskich paleontologów nie można jednak wykluczyć, że pierwsi praludzie pojawili się w Europie.

Przemawia za tym odkrycie śladów stóp w Trachilos, w zachodniej części Krety, których wiek szacuje się na ok. 5,7 mln lat. (Dotychczasowe najstarsze tropy praludzkie oceniano na 3,6 mln lat). Odkrycie to może wpłynąć na dotychczasowe ustalenia paleontologów dotyczące nie tylko czasu pojawienia się dwunożnych homininów – ale i miejsca, w którym pojawili się pierwsi przedstawiciele naszych praprzodków – zaznaczył w notatce przesłanej dziennikarzom rzecznik prasowy Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG) – PIB w Warszawie.

Odkrycia dokonał w 2002 r. polski paleontolog, dr Gerard Gierliński z PIG-PIB, będąc na Krecie na wakacjach. Dr Gerliński specjalizuje się badaniu prehistorycznych odcisków stóp, w tym dinozaurów. Wówczas też wstępnie ustalił, że ślady stóp z Krety pozostawione zostały przez ssaka, nie poczynił jednak bardziej szczegółowych badań.

Wrócił w to miejsce w 2010 r. wraz z paleontologiem Grzegorzem Niedźwiedzkim z Uniwersytetu w Uppsali (Szwecja). W trakcie bardziej szczegółowych badań ustalono, że ślady sprzed 5,7 mln lat pozostawione zostały przez homininy – archaiczne formy ludzkie.

Trudno stwierdzić, do jakiego należały gatunku. Dotąd za bezpośredniego przodka późniejszych homininów uznawany był *Ardipithecus ramidus* z Etiopii sprzed 4,4 mln. Najnowsze odkrycie stoi jednak w sprzeczności z tą teorią, ponieważ jego stopy ciągle jeszcze były bardziej małpie, niż ludzkie.

Co więcej – dotąd uważano, że archaiczni ludzie starsi niż 1,8 mln lat wywodzą się bezpośrednio z Afryki. Dotychczasowe teorie dotyczące ewolucji i migracji przodków człowieka głosiły, że nawet kiedy pojawili się pierwsi archaiczni ludzie, to ich zasięg bytowania ograniczał się przez pierwszych kilka milionów lat wyłącznie do Afryki. Dopiero późniejsze formy rozpoczęły migracje do Europy i Azji.

Najnowsze odkrycie idzie w parze z nowymi ustaleniami dotyczącymi gatunku *Graecopithecus* sprzed 7,2 mln lat z terenów Grecji i Bułgarii. Według ostatnich ustaleń należy go również zaliczyć do homininów.

W czasach miocenu – a więc w okresie, z którego pochodzą ślady na Krecie, nie istniała jeszcze pustynia Sahara. Rozciągały się tam sawanny aż do wybrzeży Morza Śródziemnego, Kreta zaś była połączona lądem z Grecją kontynentalną. Mógł to być więc szlak wędrówek wczesnych homininów.

Autorami publikacji z badań są również: Zofia Dubicka z Uniwersytetu Warszawskiego, Andrzej Boczarowski z Uniwersytetu Śląskiego oraz Parku Nauki i Ewolucji Człowieka w Krasiejowie, a także naukowcy z Grecji, USA i Wielkiej Brytanii.

Źródło: NaukawPolsce.PAP.pl